55e jaar. — Nr 96-97. Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden. Vrijdag, 15 Augustus 1908.

DE POSTRIJDER DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te Tongeren bij V. VOLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De POSTRIJDER verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever. Groote Markt, te Tongeren.

Abonnement :

Drie maal per week : 6 fr. per jaar
Twee " 5 "
Een " 4 "

Een blad afzonderlijk 10 centiemen

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad 1 frank den drukregel.

TWEEDE BLAD.

TONGEREN, DEN 14 AUGUSTUS 1908.

ALLERLEI NIEUWS

DOOR EENEN MISSIONARIS GERED. — Eene vrouw van Banoke, eene koningin was gestorven.

Klaar is het dat zij in de andere wereld eene dienstmeid noodde. Het slachtoffer was gekozen en het vonnis uitgesproken ; 's anderendaags moest het uitgevoerd worden. Maar 's nachts slaagde de zoon van de veroordeelde erin te ontvluchten. Vroeg in den morgen komt hij in de Zending van Lariborene toe. Mgr Le Berre was er in bisschoppelijk bezoek.

In haastig, zegde Z. H. Ga die vrouw redden, betaal maar wat noodig is.

Het werk was moeilijk. Bij mijn aankomen in het dorp vluchtten alle vrouwen, maar de hooggeplaatsten waren daar rond Banoke.

Bij hem stond de beul met de bijl waarmede hij het hoofd der ongelukkige moest afslaan. Deze, nauwelijks gekleed, omhelsde de knieën van Banoke en smeekte om medelijden. Als ik toe kwam grepen haar twee mannen, en voerden haar weg om ze te verbergen.

— Neen, het is onnuttig haar te verbergen. Gij zult haar niet dooden: ik ben hier.

— Voor zoolang gij hier zijt, neen. Nadien ja, zegde de beul.

Iedereen schoot in eenen schaterlach.

De broeder der ongelukkige Ajije kwam vooruit en zegde :

— En gij Blanken, doodt gij uwe misdadigers niet !

— Wat heeft zij misdaan.

— Hare meesteres is dood ! zij heeft haar vermoord !

— Gij hebt gelogen. Zij is niet plichtig. Ik wil haar hebben.

Met eenen schop wierp ik de deur van den hoofdman open.

Daar binnen was Ajije.

— Kom met mij, zegde ik.

— Blijf staan, riep Banoke. Zij zal sterven ; ik ben koning der Evengas. Ik heb het besloten, het zal zijn.

Dan sprak de missionaris hem dreigend aan en deed hem beven voor de gramschap van God en van de blanken. Met vrees bevangen smeekte dan de koning dat de zendeling hem zou sparen en niets van zijn gedrag aan de blanke overheid zeggen.

— Enwel, dat Ajije met mij kome.

— Neen

— Wel tot dezen avond !

— Neen, neen, neen, zijt gij onze vader niet en de man Gods ! vergeef mij.

— Hoe spreekt gij van vergiffenis, begint met zelve te vergeven.

Eindelijk gaf de hoofdman toe en liet mij Ajije mede nemen.

Doch eene andere slavin kwam op mij met eene soort van zweep toeg loopen. Gelukkig hield ik eenen riem in de hand, en met eene enkele beweging had ik haar alle begeerte om mij te mishandelen welhaast ontnomen. Ajije kwam naar de Zending met twee andere vrouwen die wij insgelijks van den dood had den gered.

— *J. ROMAN, schoenen, Luik.* — Zie aankondiging 4e bladzijde.

—o— EENE KWAAL VAN DEN TIJD is zekers dit groot getal van maagziekten welke men terecht denkt te moeten toewijten aan de vervalsching der voedingstoffen. Daarom roepen wij nogmaals de aandacht onzer lezers op de vervalschingen van de gekende gezondheidslikeur Elixir De Kempenaar waarvan de stop en capsule de naam Jacques Neefs Anvers moeten dragen en op het etiket den titel Elixir De Kempenaar moet voorkomen.

Verkrijgbaar bij M. Daus en zuster, Pleinstraat, 24, Tongeren, en bij alle likeurhandelaars.

DIEFSTALLEN IN DE KERKEN. — In de kerken van Jabbeke, Varsenare, Oudenburg (bij Brugge), Wasmes, Rumpst (bij Boom), Muysen, (bij Mechelen), bij een Wisselagent te Antwerpen, in de Nationale Bank te Neufchateau, konden diefstallen gepleegd worden, omdat de brandkasten en grillen der ramen, welke de dieven doorzaagden, niet in staat waren weerstand te bieden aan de hedendaagsche gereedschappen der inbrekers.

Ons huis levert ondoorzaagbaar en ondoorboorbaar metaal, en op aanvraag verzenden wij eene staal, om vast te stellen dat onze grillen en brandkasten weerstaan tegen den *chalumeau coupeur.*

Voor inlichtingen wende men zich tot het het gekend huis **August Sneyers-Lafosse, SintTruiden**, handel in ijzerwaren, magazijn van brandkasten en *stale deuren* voor waarden en documenten, weerstaande tegen brand en in het bereik van de geringste beurzen.

F. Van Deuren-Guns en Zoon,
Fabrieanten van Panserbrandkasten,
Minderbroedersrui, 56.
Fabriek St-Bernardussteenweg 135, (Kiel) Antwerpen.

— GULZIGHEID DOODELIJK GESTRAFT. — De wereldlijke ziekendieners en ziekendiensters van het Cochin-hospitaal van Parijs hadden de gewoonte aangenomen het bier in den kelder van het hospitaal aan te spreken.

Iemand die dit bemerkt had, besloot hun eene ferme poets te spelen : hij sleet ijzer- en braakwijnsteen in eene flesch bier welke hij goed in het zicht stelde.

Eene ziekendienster, vrouw Monnier, moeder van vier kinderen, dronk een glas van dat bier en werd weldra overvallen door hevige buikpijn.

Na haar, kwam de ziekendiener Bouchet, 29 jaar oud, die de flesch aan den mond zette en in eenen teug uitdronk.

Hij bezweek in de afgrijselijkste pijnen.

Een onderzoek is geopend.

Ziehaar wat wij lezen in een liberaal blad.

'T is gelijk, maar dat blad stelt de kiestalend, om niet meer te zeggen, der wereldlijke ziekendieners in een zonderling daglicht !

DE VÉLOS EN DE MOTOS
SAROLEA
zijn de aanbevelingswaardigste.
Bureelen en Magazijnen te Herstal.

— HET GERUCHT. — Zekere dokter Lessing, van Hanover, heeft eenen veldtocht ingericht tegen het gerucht, dat de oorzaak is zegt hij van vele zenuwziekten.

Hij wil eenen bond stichten waarvan de leden zouden werken om wetten te bekomen die het maken van gerucht zouden verbieden.

Indien men naar ons niet luisteren wil, zegt dokter Lessing, zullen wij zelf zooveel gerucht maken, dat men zal gedwongen zijn wetten tegen ons te maken.

't Schijnt ons dat die dokter het erg op de zenuwen heeft.

—o— Groot fabriek van FIJNE CIGAREN **L. Thiriart-Andrien,** 66 Rue Jean d'Outremeuse, 66, Luik.

Vier millioen cigaren in magazijn. Alle bestellingen worden geleverd in drooge en rijpe cigaren. — Telefoon 1956.

— HUWELIJK. — De Middensektie heeft het wetsvoorstel onderzocht van den heer Woeste, dat de priesters toelaat in dringende omstandigheden, over te gaan, het huwelijk voor hen te laten voltrekken, vooraleer het burgerlijk huwelijk voltrokken is.

Zij heeft het voorstel aanzenomen, nochtans bepalende dat de priesters in dergelijk geval, den officier van den burgerlijken stand moeten verwittigen, in een te bepalen tijdverloop.

— **EDMOND NOLS, Tandmeester,** *hoek der Chaussée des Prés, Boulevard Saucy, 33, LUIK.* — Telefoon 1883. — Tanden en gebitten. — Operatiën zonder pijn.

—o— HET IS ZEER WARM, laat ons den goeden kouden koffie drinken, welke de **Suikerij der Trapisten** » Vincart maakt. Hij is de meest verfrisschende drank.

— VLIEGMACHIENEN EN BESTUURBARE LUCHTBALLEN. — De luchtvaart is aan de orde van den dag.

De Franschen leggen bij Meaux een heel park aan voor luchtscheepvaart. Twee hectaren grond zijn aangekocht en de werken gaan onmiddelijk beginnen.

Er wordt onder andere een ijzeren hangaar opgericht die niet minder dan 130,000 fr. zal kosten. Er komen paviljoens voor de officieren, kazernement voor soldaten der genie.

Tegen October zal de nieuwe militaire ballon *Ville-de-Bordeaux* klaar zijn. Men zegt dat hij verre al de tot nu toe gemaakte ballons zal overtreffen.

Ziekten der vrouwen. — De Docter GASTON HARDY, van Luik, vroeger rue Louvrex, heeft zijn verblijf overgebracht, rue Saint-Laurent 179. (Tram der St-Lambertusplaats).

WISSELBUREEL, Paul Nollet (Hôtel Schiller)
Schouwburgplaats 6, Luik.
Telefoon 2287. Open van 8 1/2 ure 's morgens tot 6 ure 's avonds
's Zondags van 9 1/2 ure tot 's middags.

— OPSLAG VAN HET GRAAN. — Deze week waren de graanmarkten van New-York en Chicago zeer beroerd ; de tarwe sloeg drie centen (15 centiemen per bushel (30 kilos) op.

Uit het Noord-Westen der Vereenigde Staten wordt gemeld dat de oogst zoo erg beschadigd is als in 1904, toen de prijzen in korten tijd 25 centen (1,25 fr.) stegen.

Degenen die op de daling der prijzen hebben gespekuleerd, zijn ten onder gebracht.

— **Fabriek van Pianos**, Huis B. VAN HYFTE, Nederkouter 32, (tegenover de Bagattenstraat) Gent.

De Pianos B. Van Hyfte onderscheiden zich door hunne welluidendheid, duurzaamheid en voordeeligen prijs. *Nieuwe Pianos, in huur geweest zijnde, met grooten afslag.*

Tien jaren waarborg.

Groote Prijs, in gemeenzaamheid, en **Gouden Madalie,** aan de Wereldtentoonstelling van Luik 1905.

— PETROLEUM VLEKKEN. — Petroleum verwijdert men uit marmer door een mengsel van 2 deelen soda, 1 deel gewasschen puimsteen (fijn) en een deel zeer fijne poederkalk tot een deeg te maken, daarmee de vlekken af te wrijven en met zeep en water af te wasschen.

Lion Belge, Naamlooze Maatschappij tegen de ongevallen en op het leven. Volksverzekeringen. Lijfrenten. Voordeelige tarieven. Maatschappelijke zetel : BOULEVARD DU HAINAUT, 183, BRUSSEL. — Vraagt agenten.

— EEN UITSTEKEND TANDPOEDER. — Zeer fijn gestampte melksuiker (in elke apotheek voor weinig geld te bekomen) is een uitstekend middel om de tanden schoon te maken, zonder ze aan te tasten, omdat ze zeer weinig melkzuur bevat.

— FLESSCHEN van alle kleuren en vormen, voor wijnen, bieren, likeuren enz. Kleine fleschjes. — Voordeelige prijzen. — Jos. CRAHAIT, GOSSELIES.

— **Dr Osc. KREMER, Jonruellestraat, 33, Luik**
BLAAS- EN HUIDZIEKTEN.
Spreekuur : van 8 tot 9 en van 2 tot 4 u.
Luik, dicht aan de statie Vivegnis.

— HET WEIDEN VAN HET VEE. — Gedurende de warme dagen is het gewenscht, dat men het vee alleen 's morgends en 's namiddags in de weide laat, want midden op den dag is het te warm. In de stallen zorge men voor goede verluchting, waardoor ook de vliegen verdwijnen. In de weide moet men schaduwrijke plantsen maken, en wanneer de dieren om te drinken geen beschikking hebben over stroomend water, verdient het aanbeveling putten te slaan.

—o— Genees- en heelkundige aandoening van de **maag** en de **darmen**. — De DOKTER YVO PIRENNE, **specialist**. — Tegenwoordig rue du *Jardin Botanique*, 29, Luik-Guillemins — Herneming der consultatiën alle dagen van 2 1/2 tot 5 en zon- en feestdagen van 9 1/2 tot 10 1/2 ure. Telefoon 2760.

— NIET TEGEN DEN GODSDIENST. — Wij lezen in *Vooruit* :

« Wij zijn nog al ongeloovig en zullen aan een mirakel gelooven als wij eens een afgereden been of arm zullen zien opnieuw uitschieten en aangroeien. »

Zulke domme spotternij is waardig van *Vooruit*.

Toch zal deze beweren dat hij niet tegen den Godsdienst is, integendeel hij zal houden staan dat met priesters en geloofspunten aan te vallen hij den Godsdienst eenen grooten grooten dienst bewijst.

Dat alles te doen kan hem niemand verbieden — maar 't is noodig dien wolf, die zich soms in herder verkleedt, goed te doen kennen.

—**Alb. Ameke**, *Fontainasplaats 9, 11, 13, 15, Brussel.* — Fabricatie van ijzeren bedden, matrassen, beddegoed, volledige slaapkamers, installatie van villas. Vraag cataloog G. L.

BREUKEN
VOOR ALTIJD GENEZEN IN 10 DAGEN.
GEEN BREUKBAND MEER.
Heelkundige inrichting St-ANNA
te Lanaeken, bij Maestricht, bediend door de Eerw. Kleine Zusters van St-Jozef.
Vrouwenziekten, misvormde ledematen aderspat, aderbreuk.
Spreekuren : Vrijdag's van 2 tot 6 uren.

Maison Aug. FOURNIER.
Successeurs :
JEAN RANSY & Cie
Agents de change
3, RUE DES DOMINICAINS, 3, LIÉGE.

— KEERJAREN. — De damen zullen zonder ongevallen alle kritieke tijdstippen van hun leven doortrekken indien zij zich van tijd tot tijd het lichaam zuiveren met de Pil van Dr Walthéry.

— SIGARENASCH. — Ze gaat meest verloren, hoewel ze niet zonder waarde is. De minerale stoffen welke de tabakasch bevat, maken het vijfde deel uit van den tabak.

Eene ton — 1000 kilos — tabak brengt dus 200 kilos assche voort, en heeft aan den grond 50 kilos minerale stoffen ontnomen.

In Engeland wordt gemiddeld 1 kilo tabak per inwoner verbruikt, dus 40 miljoen kilos, zoodat 8 miljoen kilos asch door den wind verspreid geworden zijn.

De asch bevat 75 per honderd potaskalk — dus 6 miljoen kilos ; 15 per 100 magnesium en sodazouten en 5 % forzuur.

Deze dus die er in zou gelukken de asch der sigaren in te zamelen en te verkoopen zou in korten tijd rijk worden.

Ziehaar eene nieuwe loopbaan voor degenen die in de bestaande hunne gading nog niet gevonden hebben !

ASTHMA
Gij allen die aan het **Asthma** lijdt, schrijft aan M. ESCOUFLAIRE, apotheker te **Ath**, die u GRATIS-FRANCO een PROEFDOOS zal zenden van
POEDER en SIGARETTEN ESCOUFLAIRE
MET CERTIFICATEN VAN GENEZINGEN

De maagziekten overwonnen.

Hebt gij slechte spijsverteringen ?

Hebt gij maagzuur, maagpijn, zwaarte in het hoofd, stramheid in de leden, in een woord, verteert gij slecht de spijzen ?

Neemt het verfrisschend maagpoeder van doctor LEMAIRE en

Op eenen dag

zult gij verlicht zijn zonder eenig regiem te volgen en zonder purgeermiddel.

Prijs per doos **1,50**, per post **1,65**.

Algemeen depot voor België :
Apotheek MASY, Landen.

Dépositaires :
Voor Brussel, Apotheek Delacre ; Binche, apotheek Ramboux ; Hasselt, Apotheek Vreven ; Tongeren, in alle Apotheken.

GROOTE TUINBOUWINRICHTINGS
EN ROZENKWEEKERIJ
VAN
A. Op de Beeck zoon
Putte-bij-Mechelen.
(Dertig hectaren kweekerijen op 2 minuten afstand van de statie)

Groote kweekerijen van fruit- en boschboomen met hooge en lage stam, boomen en planten voor dreeven, bebosschingen enz.

Sierboomen en sierplanten voor heigrond, overblijvende planten, enz. enz.

Een miljoen boschplanten beschikbaar.

Specialiteit van rozelaars met hooge en lage stammen. — De verdienstelijkste verzameling van het land hebbende gulden en zilveren medaliën in de voornaamste steden van België bekomen.

Op aanvraag KOSTELOOZE verzending van cataloog en prijs-courant.

J. Schuurbiers-Croonenberg
WISSELAGENT
Leuvensche Steenweg, 60,
BRUSSEL
Telegraaf-adres : SCHUURBIERS, Beurs, Brussel
Telefoonnummer : **5177.**
—o—
Invordering zonder kosten van alle Belgische en vreemde koepons.
Nazien van alle trekkingen.
Inschrijving zonder kosten op openbare uitgiften.
Financieële inlichtingen over alle waarden mits een postzegel van 10 centiemen voor het antwoord.
Leening op fondsen.
Uitvoering van alle beursorders.

Verven - Vernissen
Huis Edmond JANSSENS
Houwaertplaats, Brussel.

Vernis voor vloeren, per litr		1.50	1.75	2.00
" " meubelen	"	1.50	1.75	2.00
" " buiten	"		2.50	3.00
Wit EMAIL	per kilo	1.50	2.00	2.50

Op aanvraag toezending van de prijslijst.

Belangwekkende Uitvinding.

De **Cachets antinévralgiques Jos. Gauthier** *zijn een uitnemend geneesmiddel tegen HOOFDPIJN (migraine), tegen RHUMATISME, tegen alle NEVRALGIEKE PIJNEN zooals TANDPIJN, enz. : ZIJ GENEZEN RADIKAAL en om zoo te zeggen, oogenblikkelijk.*

De **Cachets antinévralgiques Jos. Gauthier** *bevatten geene de minste schadelijke noch gevaarlijke stoffen ; zij mogen genomen worden, zelfs door personen welke geene Antipyrine kunnen verdragen ; zij zijn integendeel een hulpmiddel voor onstelde magen.*

De **Cachets antinévralgiques Jos. Gauthier** *zijn onderzocht geweest door de meest bescheiden overheden in het vak, en hebben de algemeene goedkeuring verworven.*

De maatschappij van « Gezondheidsleer van België » heeft ze zorgvuldig ontleed, goedgevonden en aanbevolen (Zitting van 24 Juli 1907).

De **Cachets antinévralgiques Jos. Gauthier** *zijn in alle goedingerichte apotheken te bekomen,* in een doosje van 6 cachetten aan 1 fr., of van 13 cachetten aan 2 fr.

Als echt en onvervalscht aanzien, enkel en alleen de cachets, welke, in blauw gedrukt, het merk dragen : «Antinévralgique Jos. Gauthier. »

Indien uw apotheker er geene bezit en u iets anders aanraadt, wendt u dan tot het algemeen depot : CENTRAAL APOTHEEK JOS. GAUTHIER, MECHELEN. *Telephoon 96.*

De doosjes worden, geheel het land door, vrachtvrij, tegen postmandaat, verzonden, mits eene verhooging van 5 centiemen.

Postzegels voor Verzamelaars.

Beterkoop dan ergens elders.
Zendingen ter keuze tegen goede referentiën.
Wie zijne verzameling op voordeelige wijze wil verrijken, make de beproeving.
A. VAN DE WEYGAERT,
11, Richardstraat, Antwerpen

DE DRIE

BOERDERIJEN

(21 VERVOLG.)

Als er eens een tijd kwam, waarin ge dacht dat ge toch eigenlijk dom waart geweest, toen ge u verbondt aan die dwaze Anneline Nissen, als ge den ging denken, dat ik u had nageloopen, en als dan alleen uw innerlijk begrip van welvoegelijkheid, een zekere zedelijke verplichting u nog bij mij deed blijven... als die tijd ooit zou moeten komen, dan wilde ik duizendmaal liever op dit oogenblik de zaak helder inzien. Als ge er aan twijfelt, of ge met mij gelukkig zult worden, Helmut, zeg het dan, eer het te laat is.

Tot antwoord klemde hij 't meisje tegen zich aan.

— Kind, dwaze, kleine Anneline.

— Ik ben geen kind meer, Helmut. In de laatste veertien dagen is alles in mij omgekeerd. In mijn hart ben ik oud geworden. Ik kan niet begrijpen, dat ik vroeger zoo vroolijk kon lachen. Ik ben achterdochtig geworden.

Ik heb een gevoel alsof men geen mensch meer kan betrouwen, wanneer eene moeder zoo hard kan zijn tegen haar eigen kind. Toen ik vandaag hierheen liep, had ik maar twee mogelijkheden voor oogen : Ik zou bij u blijven, of ik zou in de Aue springen. En ik moet u zeggen, dat de dood niets afschrikwekkends voor mij had ; in zulk eene stemming ben ik. En ik gaan niet met u mee, tenzij ge mij zweert, dat ge mijn stap niet beschouwt als iets dat u in een onaangenamen toestand brengt... dat...

— Stil, Anneline, ik zweer het u, bij de sterren, bij mijne overledene moeder, en bij alles, wat men gewoonlijk in zulke gevallen er bij haalt, maar noodig is het niet. Ook zonder dat, moet ge mij gelooven, als ik u zeg, dat ik op het oogenblik zou kunnen juichen van zaligheid. Persoonlijk sta ik reeds lang op hetzelfde standpunt als gij op dit oogenblik. Uwe moeder zelf heeft u in mijne armen gevoerd ; uit dankbaarheid daarvoor zullen wij geen wrok meer tegen haar koesteren. Anneline.... Zie, daar komt juist de avondster door de wolken, dat is een gelukkig voorteeken, en nu zullen wij zien hoe wij op de beste manier wegkomen.

Anneline knikte. De wind blies door de kastanjeboomen en deed de bladeren spookachtig ritselen en fluisteren, en van de markt klonk kermisrumoer. Duidelijk hoorden zij het liedje van een draaiorgel : *O schöne Zeit, o selige Zeit.*

Helmut hield zijn uurwerk dicht bij zijne oogen ; het was iets na zeven ure. Binnen een kwartier ging er een trein naar Hamburg. Het kwam Helmut beter voor, Suse niet te waarschuwen. Waarschijnlijk zou zij den toestand juist ingezien hebben, maar dan moest zij eerst in alles worden ingewijd, en daarmee zou te veel tijd verloren gaan.

Langs een omweg door een eenzaam nieuw gedeelte van de stad begaven zij zich naar de statie. Helmut had nog even tijd, om een paar woorden op zijn visietkaartje te krabbelen en dit aan Suse in het hotel te sturen en om kaartjes te nemen. De trein stond reeds gereed om te vertrekken, toen zij op het perron kwamen. Haastig stapte Anneline in een wagon tweede klas : Helmut volgde haar en sloeg den portier achter zich dicht. De trein zette zich in beweging, eerst langzaam, dan sneller ; voorbij de statie deed Anneline het vensterke open en zag lang naar buiten, naar de stad, die achter hen verdween in nacht en nevel. En terwijl de lichten der stad al flauwer en flauwer werden, totdat zij bij eene bocht van de baan geheel weg waren, kreeg Anneline opeens tranen in de oogen en bekleede een donker, angstig gevoel haar het hart.

— Weent ge, Anneline, riep Helmut ontsteld. Hebt ge misschien nu al berouw...

Zij rukte den leelijken rooden doek van haar hoofd en schudde de lange, zachte haren naar achteren. Zij glimlachte door hare tranen heen.

— Neen, neen. Ik word alleen op eens angstig, dat wij misschien niet altijd zoo gelukkig zullen blijven als vandaag. Nu is mijne woonplaats bij u, Helmut ; blijf mij liefhebben, opdat wij er nooit berouw van krijgen, nooit... nooit...

Zij viel hem om den hals en snikte. Zoo trokken zij het nieuwe leven in.

VIII.

Samuel en Anna Nissen kwamen eerst midden in den nacht van het bezoek in Tating terug. Anna was vermoeid van den verren tocht en ging dadelijk naar hare slaapkamer ; eerst den volgenden morgend, toen zij Anneline haar gevangeniseten wilde brengen, zag zij dat het nest leeg en de gevangene ontvlucht was. Hare eerste ontsteltenis maakte echter spoedig plaats voor kalm overleg en nuchtere redeneering. Heel ver kon de vluchtelinge niet zijn. Vreemd dat zij in 't geheel niet op de gedachte kwam, die toch voor de hand lag, dat Helmut Andersen de hand in het spel had zou hebben bij Anneline's verdwijnen. Zij verkeerde in de vaste overtuiging dat Anneline naar de Lüths was geloopen en daar een toevlucht had gevonden. Dadelijk begon ze in alle stilte te onderzoeken naar het verblijf van hare dochter. Maar de dag liep ten einde, zonder dat zij eenige aanwijzing daaromtrent kreeg.

Eerst den volgenden dag bracht een brief uit Hamburg haar de verpletterende zekerheid. Anneline was zeer kalm en gematigd. Zij schreef dat zij met haar verloofde, Helmut Andersen, naar Hamburg vertrokken was. Naar huis keerde zij niet terug. Het hing thans alleen van hare ouders af, of ze met Helmut een spoedig huwelijk zou kunnen aangaan : wenschten hare ouders dit, dan moesten ze de noodig papieren zoo spoedig mogelijk sturen. Zij liet de beslissing over aan hare ouders.

Onder het lezen van dezen brief meende Anna Nissen, dat ze werkelijk in onmacht zou vallen. Het werd haar groen en geel voor de oogen. Voor het eerst gevoelde de anders zoo vastberaden, zelfbewuste vrouw hare onmacht en hulpeloosheid. Het besef dat ze niet in staat was, het eenmaal gebeurde te veranderen, deed haar in woede ontsteken, en verlamde tevens haar anders zoo vastberaden wilskracht : ze wist letterlijk geen raad.

En die radeloosheid vond niet eens haren oorsprong in de bezorgdheid voor Anneline's lot. Zij, de heerschzuchtige vrouw, die in hare omgeving zelfs tegen geene daad van geweld opzag, die geen vreemden wil en geen andere meening naast de hare dulde, sidderde voor het oordeel der menschen, voor het gebabbel onder hare kennissen. Al haar streven was tot nu toe slechts op één doel gericht geweest : zich eene eerste posititie onder de vrouwen der Marschboeren te veroveren, en die positie als rijke, aanzienlijke Marschboerin, die « een duit in het zaksken te leggen had », te bevestigen. En nu zag zij die met moeite veroverde positie door Anneline's schuld plots in gevaar gebracht.

In haar razenden toorn tegen het « ellendig schepsel » uitte zij booze gedachten. Nu was ze zeker 't voorwerp te zijn van spot en heimelijk leedvermaak. Anna Nissen was wanhopig. Samuel wist haar ook niet te troosten ; hij was zelf de kluts kwijt. Terwijl zijne vrouw altijd Jacob had voorgetrokken, was Anneline zijn lieveling geweest, al had hij met zijne harde, droge manier van doen ook nooit iets van zijne warme gevoelens voor het meisje doen blijken.

Drie uren lang sloot Anna zich in hare huiskamer op. Toen liet zij inspannen en reed naar den predikant, die haar nu plotseling de eenige toescheen, die vertrouwbaren raad kon geven in deze familie-aangelegenheid.

De predikant was nog maar sinds korten tijd benoemd. Hij was juist van de universiteit daarheen gekomen, tot hulp van zijn bejaarden voorganger, en na diens dood door de gemeente tot zijn opvolger gekozen. Hij was nog niet lang in die streek geweest, om al zijne gemeenteleden van nabij te kennen. Anna Nissen kende hij slechts oppervlakkig. Daar hij haar zondags geregeld in de kerk zag en zij bij inzamelingen voor een kerkelijk doel altijd eene ruime gift gereed had, en hij verder ook niets tot haar nadeel had gehoord, hield hij haar voor eene vrome, brave vrouw, en hare opgewonden beschrijving van de gebeurtenis, die zoo diep ingreep in haar familieleven, wekte zijne oprechte deelneming. Hij meende in hare woorden den angst en de wanhoop van haar diepgewond moederlijk hart te hooren. Hij gaf haar echter den raad tegenover het volbrachte feit hare toestemming tot het huwelijk niet te weigeren, maar liever door 't onmiddelijk overzenden der papieren te doen wat in hare macht was, om de verhouding zoo spoedig mogelijk te wettigen. Naar zijne meening was dat de eenige mogelijke oplossing ; een andere uitweg zag hij niet.

Anna moest den predikant gelijk geven. Tandenknarsend pakte zij den volgenden dag de inderhaast opgezochte documenten in, deed er nog een brief vol verwenschingen bij en stuurde alles weg.

In hare eerste woede had zij naar de Sophienkoog willen gaan, om den ouden heer Thordsen met vele scheldwoorden en verwijtingen te overladen, maar na eenig overleg zag zij hiervan af. De oude heer was toch eigenlijk niet verantwoordelijk voor de handelingen van zijn stiefzoon, en bovendien was zij altijd een beetje beschroomd geweest voor de geestelijke meerderheid van den grijzen eigenaar van de Koog. Zij bepaalde zich dus tot het besluit om voorloopig alle betrekkingen met de Koog en hare bewoners af te breken.

Het geval dat, al spraken de beide er in betrokken families er ook niet over, weldra overal bekend was, had op Sophienkoog niet minder ontstelten s verwekt dan bij Nissen, al was die dan ook met geheel andere gewaarwordingen vermengd.

(Wordt voortgezet.)